

till och med år 1866, af förslagsanslaget till riksdagskostnader för nästkommande år använda femtusén kronor.

Stockholm den 30 April 1884.

På Stats-Utskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

N:o 61.

Årk. till Riksd. Kansli den 3 Maj 1884, kl. 11 f. m.

Utlåtande, angående aflöning för Riksdagens bibliotekarie och en vaktmästare vid Riksdagens bibliotek.

(R. A.)

Fullmäktige i Riksgäldskontoret hafva den 27 sistlidne Mars till Stats-Utskottet aflåtit en skrifvelse af följande innehåll:

»Sedan Riksdagens bibliotekarie Doktor Daniel Magnus Sandahl den 7 December nästlidne år affidit, hafva Fullmäktige i Riksgäldskontoret, hvilka det enligt § 3 af de utaf 1882 års Riksdag fastställda stadgar för Riksdagens bibliotek tillkommer att tillsätta bibliotekarie i samma bibliotek, funnit en reglering af löneförmånerna för berörda tjenstebefattning erforderlig och, med anledning häraf samt enär Fullmäktige funnit det ej vara lämpligt att, utan föregången sådan reglering, definitivt tillsätta den lediga befattningen, föranstaltat om dess bestridande på förordnande intilldess, efter

Riksdagens beslut angående aflöningsförmånerna, tjensten kunde blifva af Fullmäktige tillsatt.

I § 21 af Riksgäldskontorets nu gällande reglemente stadgas, att Riksdagens bibliotekarie åtnjuter en aflöning af 2,000 kronor för år, att af förslagsanslaget till riksdagskostnader utgå; hvarjemte Riksdagen medgifvit, att bibliotekarien må bebo den lägenhet inom Riksdagens hus, som af Fullmäktige åt honom anvisas, samt till densamma erhålla nödig vedbrand, äfvensom, utan afdrag å aflöningen, åtnjuta semester under en och en half månad årligen å tid, som Fullmäktige bestämma.

Nämnda aflöningsbelopp bestämdes vid 1881 års riksdag med anledning af en då väckt enskild motion. I det utlåtande, Fullmäktige öfver denna motion till Stats-Utskottet afgåfvo, yttrade Fullmäktige, under förutsättning, att en på ordinarie stat aflönad bibliotekarie blefve vid biblioteket anställd, att löneförmånerna för denna, enligt Fullmäktiges åsigt, lämpligen kunde bestämmas med ledning af de vid 1877 års riksdag för tjenstemännen i de högre lönegraderna vid Kongl. biblioteket fastställda nya löner samt aflöningen fördelas i lön och tjenstgöringspenningar; hvarjemte i fråga om tjenstens tillsättande, rätt till semester och pension m. m. Fullmäktige ansågo enahanda grunder böra tillämpas, som i sådant afseende vore gällande för Riksgäldskontorets tjenstemän.

Under den förutsättning åter att framställning om bibliotekarietjenstens ställande på ordinarie stat då icke blefve till Riksdagen gjord, funno Fullmäktige sig icke kunna tillstyrka aflöningens utgående till det i omförmälda motion föreslagna belopp, så länge bibliotekariebefattningen bestredes af dess dåvarande innehafvare, hvilken efter att hafva varit anställd såsom notarie och registrator i Riksgäldskontoret, den 28 Maj 1874 förflyttats på indragningsstat, med rättighet att fortfarande uppbära lön af 3,000 kronor, men med skyldighet att, om Fullmäktige sådant påkallade, åter inträda i tjenstgöring; med hänsyn hvartill och då i betraktande toges, att med bibliotekariebefattningen vore förenade fördelarne af fri bostad och vedbrand, Fullmäktige, utan att hafva något att erinra mot den dåvarande innehafvarens sätt att sköta befattningen, ansågo att, så länge Fullmäktige icke begagnade den dem tillkommande rätt att inkalla honom till tjenstgöring i Riksgäldskontoret, arfvodet borde, utöfver de öfriga förmåner, hvilka tillkomme den dåvarande innehafvaren, för honom utgå med 2,000 kronor årligen, hvilket arfvodesbelopp ock, såsom här ofvan förmäls, blef af Riksdagen bestämdt.

Då bibliotekariebefattningens innehafvare nu mera affidit, är en löne-reglering oundgängligen erforderlig, och föranledes en sådan äfven deraf, att den åt bibliotekarien hittills anvisade bostadslägenhet synes lämpligen böra bevaras

till beredande af det ökade utrymme för sjelfva biblioteket, som i mån af dettas tillväxt blir behöfligt.

Lika som år 1881 finna Fullmäktige aflöningen för Kongl. bibliotekets tjänstemän erbjuda en lamplig jämförelsepunkt. Dessa tjänstemän åtnjuta:

i andra lönegraden:

lön	kronor	3,000: —	
tjänstgöringspenningar	»	1,500: —	4,500: —

i tredje lönegraden:

lön	kronor	1,800: —	
tjänstgöringspenningar	»	1,200: —	3,000: —

hvarjemte i båda dessa grader lönen kan höjas, efter fem år med 500 kronor och efter tio år med ytterligare 500 kronor.

Aflöningens bestämmande för Riksdagens bibliotekarie till lika belopp som för andra gradens tjänstemän i Kongl. biblioteket skulle måhända befinnas för högt tilltaget; men i betraktande af ej mindre den tid, hvarunder Riksdagsbiblioteket måste hållas öppet, och hvilken möjligen kan komma att ytterligare ökas, än ock nödvändigheten för ifrågavarande bibliotekarie, att så väl känna riksdagshandlingarne och de i ständig tillväxt varande boksamlingarne, att han om deras innehåll kan lemna anvisningar, hvilkas skyndsamma och rigtiga gifvande är af synnerlig vigt, anse Fullmäktige, å andra sidan, aflöningen i tredje graden i Kongl. biblioteket ingalunda motsvara en tillräcklig godtgörelse åt riksdagsbibliotekarien.

Fullmäktige, som i fråga om bibliotekariens skyldigheter, rätt till semester m. m. få hänvisa till de af 1882 års Riksdag fastställda stadgar för Riksdagens bibliotek och instruktion för bibliotekarien vid Riksdagens bibliotek, hemställa, att Stats-Utskottet behagade hos Riksdagen göra framställning derom, att aflöningen för Riksdagens bibliotekarie måtte, för tiden från det att den lediga tjänsten blir af Fullmäktige tillsatt, bestämmas till:

lön	kronor	2,500: —	
tjänstgöringspenningar	»	1,500: —	4,000: —

att lönen må kunna, efter fem års tjänstgöring i befattningen, ökas med 500 kronor, samt att i fråga om tjänstgöringspenningarnes och pensions erhållande samma bestämmelser må gälla för Riksdagens bibliotekarie som i Riksgäldskontorets reglemente finnas för detta kontors tjänstemän angifna.

Då det visat sig allt mera nödvändigt, att för uppsättning i bibliotekslokalerna, städning, budskickningar m. m. en vaktmästare finnes vid Riksdagens bibliotek fast och för hela året anställd, få Fullmäktige vidare, med upplysning att utgiften för enahanda ändamål för det närvarande uppgår till omkring 850 kronor för år, hemställa att Stats-Utskottet behagade hos Riksdagen göra framställning om rätt för Fullmäktige att efter innevarande riksdags slut vid Riksdagens bibliotek anställa en vaktmästare, med åtnjutande af samma aflöningsförmåner och pension som i Riksgäldskontorets reglemente finnas för kontorets lägst aflönade vaktmästare angifna.

Så väl bibliotekariens som vaktmästarens aflöning och pension torde böra anvisas till utgående af förslagsanslaget till riksdagskostnader.»

De beträffande bibliotekariens skyldigheter, rätt till semester m. m. af Fullmäktige i deras ofvan intagna skrifvelse åberopade, hufvudsakliga bestämmelser. äro af följande innehåll:

Ur stadgurne för Riksdagens bibliotek:

§ 1.

Riksdagens bibliotek omfattar de böcker, arkivalier och kartor m. m., som finnas dels i sjelfva bibliotekslokalen, dels ock i de för Riksdagens och Kamrarnes kanslier samt för Utskotten afsedda lägenheter.

§ 2.

Öfverinseendet öfver Riksdagens bibliotek tillkommer Fullmäktige i Riksgäldskontoret, hvilka bland sig utse en Inspektor för utöfvande af den närmaste tillsynen öfver biblioteket.

§ 3.

Den omedelbara befattningen med och vården om Riksdagens bibliotek handhafves af en bibliotekarie, hvilken af Fullmäktige i Riksgäldskontoret

tillsättes i den ordning, som för återbesättande af ledig tjenst inom nämnde kontor är föreskrifven.

§ 4.

Den del af biblioteket, som finnes i sjelfva bibliotekslokalen, hålles tillgänglig:

a) under riksdag för riksdagsmän, äfvensom för de i Riksdagens och Kamrarnes kanslier samt hos Utskotten anstälde tjenstemän, hvarje söcknedag från klockan tio förmiddagen till klockan två eftermiddagen och från klockan fem till klockan sju eftermiddagen samt i öfrigt å tid, då plenum pågår i någondera Kammaren;

b) under den tid statsrevision pågår, för statsrevisorerna och hos dem anstälde tjenstemän, samt under kyrkomöte för dess ledamöter och tjenstemän, å tider, som Fullmäktige i Riksgäldskontoret efter derom af revisorerna eller kyrkomötet gjord framställning ega bestämma;

c) under den tid riksdag, statsrevision eller kyrkomöte icke pågår, tre söcknedagar i veckan å tider, som Fullmäktige i Riksgäldskontoret bestämma.

Ur instruktionen för bibliotekarien vid Riksdagens bibliotek.

§ 1.

Bibliotekarien, som vid utöfvande af sin befattning har att ställa sig de för Riksdagens bibliotek utfärdade stadgar till noggrann efterrättelse, är ansvarig för bibliotekets samlingar samt lyder under Fullmäktige i Riksgäldskontoret och den af dem utsedde Inspektor.

§ 2.

Bibliotekarien åligger i öfrigt:

1:o) att förvara och vårda samt i god ordning hålla bibliotekets böcker, kartor, plancher, tidskrifter och arkivalier samt ordna desamma på ett sådant sätt att de med lätthet må kunna igenfinnas;

2:o) att ombesörja de i föreskrifven ordning beslutade inköp eller byten af böcker och handlingar;

3:o) att emottaga de böcker och handlingar, som skola till biblioteket öfverlemnas;

4:o) att ombesörja inbindning af böcker, skrifna riksdagshandlingar och tidskrifter samt i kartonger förvara sådana handlingar, som icke lämp-ligen kunna inbindas;

5:o) att föra ändamålsenliga och fullständiga kataloger öfver de böcker och handlingar, som finnas i biblioteksk lokalen, samt upprätta förteckningar i två exemplar öfver de i Riksdagens och Kamrarnes kansli lokaler samt i de för Utskotten afsedda lägenheter befintliga samlingar af böcker och arkivalier;

6:o) att gå lånesökande och dem, som i biblioteket vilja anställa efterforskningar, tillhanda med nödiga upplysningar samt vara tillstädes i biblioteket under de tider, då det skall hållas öppet; och

7:o) att föra förteckning öfver utlånta böcker.

§ 4.

Mom. 1. Bibliotekarien eger, när sådant utan hinder för göromålsens behöriga gång kan ske, utan afdrag å den för honom fastställda lön eller arfvode åtnjuta semester under en och en half månad årligen å tid, som Fullmäktige i Riksgäldskontoret bestämma.

Mom. 2. För sjukdoms- eller annat laga förfall eller för enskilda angelägenheter besörjande må Inspektor kunna bevilja bibliotekarien tjänstledighet under högst fjorton dagar samt meddela föreskrift om tjänstens uppehållande intill Fullmäktiges nästa ordinarie sammanträde. Behof af längre ledighet anmäles hos Fullmäktige i Riksgäldskontoret.

§ 5.

De vilkor och förbehåll, som i reglementet för Riksgäldskontoret bestämmas för tillgodonjutande af den för tjänstemännen derstädes under föregående riksdagar beviljade löneförhöjning, gälla i tillämpliga delar äfven för bibliotekarien.

§ 6.

I fråga om tjänsteförsummelse m. m. gäller för bibliotekarien hvad uti det i nästföregående paragraf nämnda reglemente är eller varder i afseende på Riksgäldskontorets tjänstemän stadgadt.

De stadganden i *Riksgäldskontorets reglemente*, till hvilka i ofvanintagna § 3 af stadgarne för Riksdagens bibliotek och § 5 af instruktionen för bibliotekarien vid Riksdagens bibliotek hänvisas, äro följande:

§ 84.

Innan *ledig tjänst* af Fullmäktige återbesättes, skall sådant jemte de med samma tjänst förenade löneförmåner, äfvensom tiden, inom hvilken sökande ega att sig anmäla, tillkännagifvas medelst *anslag* å vanliga ställen inom Riksgäldskontoret. Ansökningstiden bestämmes till minst fjorton dagar från anslagets utfärdande, dock beror af Fullmäktige att utsätta ny ansökningstid, derest, inom den först bestämda tiden, någon till tjänstens erhållande fullt skicklig och lämplig sökande sig icke anmält.

§ 86.

Vid *lediga tjänsters tillsättande* utnämnes bland kompetente sökanden den, som Fullmäktige, med afseende å verkets fördel samt vigten och ansvarigheten af de särskilda befattningarne, finna till den lediga tjänsten mest skicklig och passande; dock ega Fullmäktige att, der de så lämpligt finna, tillsätta lediga tjänster endast med konstitutorial; hvarvid den tjänsteman, som sådant konstitutorial erhåller, under den tid han tjänsten innehafver, eger åtnjuta de lönevilkor, aflöningsstaten för tjänsten bestämmer.

§ 26.

Aflöningen för Riksgäldskontorets tjänstemannapersonal och vaktbetjening utgår enligt den af Riksdagen för nämnda verk fastställda aflöningsstat, hvilken icke får öfverskridas; varande nedanstående *vilkor* och *förbehåll* stadgade för tillgodonjutande af den för bemälda tjänstemannapersonal och vaktbetjening beviljade *löneförhöjning*:

1:o. Innehafvare af de ökade lönerna inom Riksgäldskontoret äro underkastade den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller den jemkning i åligganden, som antingen vid en blifvande förändrad organisation af detta verk eller eljest kan varda i allmänhet stadgad; och böra de fullmakter, som för Riksgäldskontorets tjänstemän utfärdas, innefatta förbehåll om veder-

börandes skyldighet att åtaga sig de nya eller förändrade göromål, hvilka kunna dem åläggas;

2:o. Sådana uppdrag och bestyr, som till följd af Rikets Ständers eller Riksdagens förfoganden böra af tjänstemännen vid Riksgäldskontoret förrättas, skola, oaktadt särskilda arfvoden för enahanda uppdrag och göromål tillförene utgått, hädanefter inbegripas under vederbörandes bestämda tjensteåligganden, hvadan alltså den framtida vedergällningen för sagda uppdrag och bestyr kommer att innefattas i den aflöning, gällande stat upptager;

3:o. De med hvarje befattning förenade tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, tjänstens innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöringen befriad, utgå till den, som tjänsten förrättat; dock må Fullmäktige kunna medgifva den tjänsteman eller vaktbetjent, som af sjukdom hindras från bestridande af sin tjänst, att uppbära de för samma tjänst anvisade tjänstgöringspenningar eller någon del deraf;

4:o. Tjänsteman vid Riksgäldskontoret får icke annan tjänstebefattning utom Riksgäldskontoret mottaga. Den, som till tjänsteman vid Riksgäldskontoret utnämnes, vare skyldig att annorstädes innehafvande tjänstebefattning genast frånträda.

Tjänsteman, som till följd af förut gällande stadganden innehar tjänst utom Riksgäldskontoret, må dock densamma bibehålla, så länge den icke är för tjänstgöringen i Riksgäldskontoret hinderlig.

Beträffande innehållet af de utaf Fullmäktige åberopade bestämmelser rörande tjänstgöringspenningars och pensions erhållande samt det i ofvan intagna § 6 af instruktionen för bibliotekarien omförmälda stadgande i fråga om tjänsteförsummelse m. m. får Utskottet hänvisa dels till ofvan intagna § 26 af Riksgäldskontorets nu gällande reglemente, dels till §§ 87—96 af det förslag till reglementsstadganden, som åtföljde Utskottets memorial N:o 50.

I fråga om den föreslagna aflöningen för en vaktmästare får Utskottet upplysa, att denna skulle utgöra: lön 600 kronor och tjänstgöringspenningar 100 kronor eller tillhopa 700 kronor, hvartill komme antingen fri bostad med nödig vedbrand eller, i stället för denna förmån, ytterligare 200 kronor såsom tjänstgöringspenningar, samt att härjemte aflöningen skulle kunna, efter fem års ordinarie tjänst och derunder ådagalagdt välförhållande, höjas, lönen med 100 kronor och tjänstgöringspenningarne med 100 kronor.

Mot de föreslagna aflöningsförmånerna för Riksdagens bibliotekarie samt mot anställande vid Riksdagens bibliotek af en vaktmästare och dennes aflönande på sätt Fullmäktige ifrågasatt har Utskottet ej ansett sig ega skäligen anledning till erinran, likasom ej heller mot hvad Fullmäktige föreslagit i fråga om rätt för bibliotekarien och vaktmästaren till pension och om aflönings- och pensionsbeloppens utgående af förslagsanslaget till riksdagskostnader.

I afseende å bibliotekariens aflöning har Utskottet likväl funnit det ej böra förbises, att de med hans befattning förenade göromål under en större del af året ej kunna upptaga hans tid och arbetskraft så, att ytterligare arbete icke skulle kunna för den föreslagna aflöningen skäligen af honom krävas. Till följd häraf och då det synes vara särdeles lämpligt, att bibliotekarien lemna erforderligt biträde vid det för det närvarande pågående upprättandet af sakregister till Rikets Ständers protokoll med bihang för tiden från och med år 1809 till och med år 1866 och enär Fullmäktige i Riksgäldskontoret, hvilka öfverinseendet öfver biblioteket tillkommer, torde böra ega att för tillfälligt biträde i Riksgäldskontoret taga bibliotekarien i anspråk, har Utskottet här nedan föreslagit ett förbehåll i ofvan angifna hänseende.

Enligt Fullmäktiges förslag skulle bibliotekariens aflöning utgå endast i penningar. Utskottet har visserligen ej något att erinra deremot att den lägenhet, som hittills varit anvisad till bostad åt den förutvarande bibliotekarien, bevaras för erhållande af ökad utrymme åt sjelfva biblioteket. Förändrade förhållanden, såsom t. ex. uppförande af ett nytt riksdagshus, skulle dock kunna medföra att det blefve möjligt att bereda bibliotekarien fri bostad med nödig vedbrand, och Utskottet har funnit det lämpligt att för sådan händelse redan nu bestämdes, med huru stort belopp den kontanta aflöningen i sådant fall borde minskas.

Utskottet får, på grund af hvad ofvan anförts, hemställa,

- a) att Riksdagen måtte bestämma aflöningen för Riksdagens bibliotekarie, för tiden från det att den lediga tjensten blir af Fullmäktige i Riksgäldskontoret tillsatt, till

lön	kronor 2,500: —
och tjänstgöringspenningar	» 1,500: —
	<hr/>
	kronor 4,000: —;

att lönen må kunna, efter fem års tjänstgöring i befattningen, ökas med 500 kronor;

att, om bibliotekarien erhåller fri bostad med nödig vedbrand, tjänstgöringspenningarne skola utgå med endast 600 kronor, dock så, att vid afdrag i följd af tjänstledighet, detsamma, med tillämpning af de för sådant fall gifna bestämmelser, sker för hela beloppet af tjänstgöringspenningarne från aflöningsbeloppet i dess helhet;

att i fråga om tjänstgöringspenningar och pensions erhållande samma bestämmelser må gälla för Riksdagens bibliotekarie som i Riksgäldskontorets reglemente finnas för detta kontors tjänstemän angifna;

att bibliotekarien skall vara skyldig ej mindre att ställa sig till efterrättelse gällande eller blifvande stadgar för Riksdagens bibliotek och instruktion för bibliotekarien vid Riksdagens bibliotek än ock att utan vidare ersättning lemna det biträde, som Fullmäktige i Riksgäldskontoret kunna af honom påkalla dels vid upprättande af alfabetiskt ordnad sakregister till Rikets Ständers protokoll med bihang för tiden från och med år 1809 till och med år 1866 och dels vid göromål för Riksgäldskontorets räkning;

- b) att Fullmäktige i Riksgäldskontoret må ega att efter innevarande riksdags slut vid Riksdagens bibliotek anställa en vaktmästare med åtnjutande af dels:

lön	kronor 600: —
tjänstgöringspenningar	» 100: —
	<hr/>
	kronor 700: —

dels ock antingen fri bostad med nödig vedbrand eller, i stället för denna förmån, 200 kronor såsom tjänstgöringspenningar; hvilken aflöning må kunna, efter fem års ordinarie tjänst, höjas, lönen med 100 och tjänstgöringspenningarne med 100 kronor;

att i fråga om tjänstgöringspenningar och pensions erhållande samma bestämmelser må gälla för den vid Riksdagens bibliotek anstälde vaktmästare som i Riksgäldskontorets reglemente finnas för vaktmästarne vid detta kontor angifna; och

- c) att så väl bibliotekariens som vaktmästarens vid Riks-

dagens bibliotek aflöning och pension må anvisas att utgå af förslagsanslaget till riksdagskostnader.

I händelse af bifall härtill, torde

- d) Utskottet få sig uppdraget att om Riksdagens beslut meddelas Fullmäktige i Riksgäldskontoret underrättelse.

Stockholm den 3 Maj 1884.

På Stats-Utskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.
